

Publicatiedatum: 10 maart 2016

Vraag & antwoord

Wat als Groot-Brittannië uit de EU stapt?

Het mogelijke vertrek van Groot-Brittannië uit de Europese Unie ('Brexit') maakt beleggers onzeker. Hoe ziet ING de beleggingsrisico's? Onze antwoorden op de belangrijkste vragen.

Wat is er aan de hand?

De Britten mogen 23 juni bij referendum stemmen over het EU-lidmaatschap van het Verenigd Koninkrijk. De uitkomst van dit referendum is nog onzeker. Een deel van de Britse bevolking is altijd al kritisch geweest over deelname aan de Europese Unie (EU) en is bang dat de EU er steeds meer de dienst zal uitmaken. Ook maakt zij zich zorgen over de instroom van Oost-Europese werknemers als gevolg van het vrije verkeer van mensen en goederen dat binnen de EU geldt. Voorstanders van het EU-lidmaatschap waarschuwen voor de negatieve economische gevolgen van een Brexit.

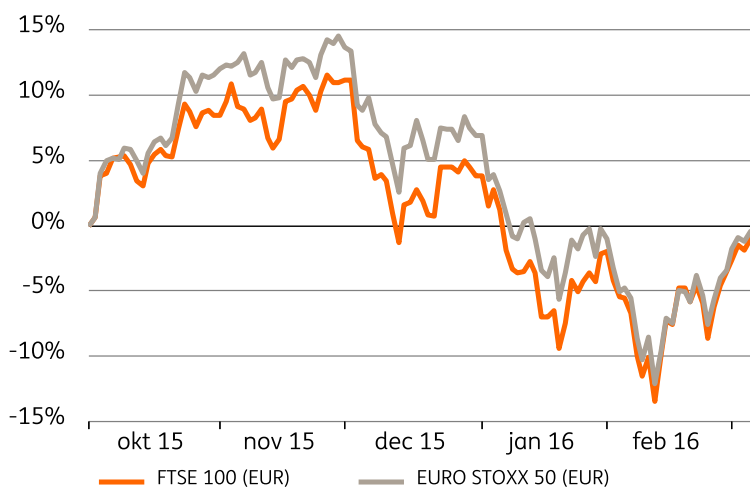
Hoe reageren de markten hierop?

Voor- en tegenstanders van een Brexit voeren steeds heviger campagne. De tegenstanders van een Brexit proberen voorstanders en zwevende kiezers af te schrikken door rampscenario's te schetsen. De onzekerheid die het referendum met zich meebrengt, heeft nog geen duidelijk effect op de koersen. Weliswaar daalde het Britse pond de afgelopen maanden circa 5% ten opzichte van de euro en Amerikaanse dollar, maar dit is mogelijk (ook) toe te schrijven aan het uitblijven van een verhoging van de beleidsrente door de Britse centrale bank, de Bank of England. De Britse aandelenmarkten blijven tot nu toe - in euro gemeten - gelijke tred houden met Europese aandelenmarkten.

In de grafiek op volgende pagina ziet u de rendementsontwikkeling van een Britse en een Europese aandelenindex. Er is op dit moment weinig rendementsverschil sinds 1 januari 2015. Onder beleggers leidt de mogelijkheid van een Brexit wel tot onzekerheid. Wij denken dat, hoe het referendum op 23 juni ook zal uitpakken, de gevolgen aanvankelijk klein zullen zijn. Wel kunnen de koersuitslagen op de financiële markten in aanloop naar het referendum groot zijn. De koersen waren in de laatste twaalf maanden al erg volatiel en ook voor de rest van 2016 verwachten we grote sentimentomslagen met navenante koersschommelingen.

Koersontwikkeling FTSE 100 en Euro Stoxx 50

Total return (% in euro) 1-1-2015 tot 8-3-2016

Bron: Thomson Reuters Datastream, ING Investment Office

De waarde van uw beleggingen kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. Er is geen rekening gehouden met service fee. Deze service fee moet in mindering worden gebracht op het rendement.

Wat als er geen Brexit komt?

Als er geen Brexit komt, en die kans achten we groter dan wel, keert de rust waarschijnlijk weer snel terug. Koersen die stegen of daalden door de onzekerheid, kunnen dan weer tot hun eerdere niveaus terugkeren.

Maar wat als de Britten wel uit de EU stappen?

Als een meerderheid van de Britten vóór uittreding stemt, zal premier Cameron naar Brussel moeten afreizen voor een nieuw associatieverdrag van het Verenigd Koninkrijk met de Europese Unie. Ook dan verwachten we niet dat er onmiddellijk veel verandert. Wij rekenen na een Brexit op een overgangsfase van minimaal twee jaar waarin de nieuwe verhouding vorm zal krijgen. Het Verenigd Koninkrijk zal in deze periode nieuwe handelsverdragen moeten sluiten. Grote vraag op korte termijn is vooral hoe beleggers tegen het Britse pond aan zullen kijken als het Verenigd Koninkrijk losser van de EU komt te staan. De relatie tussen pond en euro wordt dan immers nog losser. In het algemeen zal een Brexit voor Europa geen gunstige ontwikkeling zijn. Anti-Europese partijen krijgen mogelijk meer wind in de rug. Ook de discussie over het opbreken van het Verenigd Koninkrijk (onafhankelijkheid Schotland, Wales) kan weer oplaaien. Bovendien verandert het machtsevenwicht binnen de Europese Unie door het uitstappen van een van de grootste lidstaten.

Wat doet ING in haar beleggingsbeleid als het tot een Brexit komt?

Er vinden vaker gebeurtenissen plaats met een grote impact op de financiële markten – dus met gevolgen voor onze beleggingsstrategieën. Wij zijn daar op voorbereid door de spreiding die we aanbrenge

handhaven. Door spreiding worden schokken in specifieke landen gedempt. De waardeontwikkeling wordt daardoor op de heel lange termijn noch in positieve, noch in negatieve zin beïnvloed. Bij een schok in de wisselkoersen passen de aandelenkoersen zich meestal snel aan de nieuwe valutaverhoudingen aan. Bij de meeste Britse aandelen gaat het niet om puur Britse bedrijven, maar om multinationals. We zullen daarom (afgezien van het valutarisico) in het geval van een Brexit niet anders tegen deze bedrijven aankijken. Een uitzondering is wellicht de aandelensector financiële waarden. London is immers 's werelds grootste financiële centrum (ook in aantal bankmedewerkers). Leningen van Britse debiteuren in euro's en leningen van Europese debiteuren in ponden zullen wij tegen het licht moeten houden en mogelijk moeten herwaarderen.

En wat doet ING nu al?

Op dit ogenblik zijn we extra alert bij de aan- of verkoop van beleggingen die mogelijk gevoelig zijn voor de onzekerheid rond een Brexit, of voor de koersontwikkeling van het Britse pond. Ook vinden we dat een uittreding van het Verenigd Koninkrijk uit Europa op de korte termijn de stabiliteit van het blok verzwakt. In dat kader kijken we alvast kritisch naar onze wegging van Europese aandelen.

Meer weten?

Ga naar www.visiebeleggen.ing.nl

Bel 020 22 888 88 (lokaal tarief)

Of lees het [Maandbericht Beleggen](#)

Disclaimer

Deze publicatie is opgesteld namens ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam en slechts bedoeld ter informatie. ING Bank N.V. is onderdeel van ING Groep N.V. Deze publicatie is geen beleggingsaanbeveling, geen beleggingsadvies noch een aanbieding of uitnodiging tot koop of verkoop van enig financieel instrument. ING Bank N.V. betreft haar informatie van betrouwbaar geachte bronnen en heeft alle mogelijk zorg betracht om er voor te zorgen dat ten tijde van de publicatie de informatie waarop zij haar visie in deze publicatie heeft gebaseerd niet onjuist of misleidend is. ING Bank N.V. geeft geen garantie dat de door haar gebruikte informatie accuraat of compleet is. De informatie in deze publicatie kan gewijzigd worden zonder enige vorm van aankondiging. Auteursrecht en rechten ter bescherming van gegevensbestanden zijn van toepassing op deze publicatie. Overneming van gegevens uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron wordt vermeld. De waarde van uw belegging kan fluctueren. U kunt uw gehele inleg kwijtraken. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. ING Bank N.V. is statutair gevestigd te Amsterdam, handelsregister nr. 33031431 Amsterdam en staat onder toezicht van De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM). ING Bank N.V. is onderdeel van ING Groep N.V.